

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΒΙΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΕ 904	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	9 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εγγειοβελτιωτικά έργα και αρδευτικά δίκτυα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3		
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	2		
ΣΥΝΟΛΟ	5	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά. Μπορεί όμως να γίνει η διδασκαλία και στην αγγλική γλώσσα στην περίπτωση που αλλοδαποί φοιτητές παρακολουθούν το πρόγραμμα.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι.		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α (ξεχωριστό αρχείο στο e-mail)

1. Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
2. Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
3. Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην απόκτηση βασικών γνώσεων στα αντικείμενα των αρδεύσεων, του σχεδιασμού και λειτουργίας αρδευτικών συστημάτων.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στο να κατανοήσουν οι φοιτητές:

1. Τις βασικές έννοιες για κίνησης του νερού και των μηχανισμών και νόμων που διέπουν την είσοδο του νερού και την κατανομή και συγκράτηση του στο έδαφος
2. Τις διαδικασίες και μεθοδολογίες για την μελέτη και τον προσδιορισμό των παραμέτρων του εδάφους που υπεισέρχονται στην εφαρμογή των αρδεύσεων.
3. Τις βασικές αρχές της ποιότητας του αρδευτικού νερού και της ορθής διαχείρισης του κατά την εφαρμογή των αρδεύσεων.
4. Τα κύρια στοιχεία, τον τρόπο λειτουργίας, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των συστημάτων άρδευσης.
5. Τους τύπους των αρδευτικών συστημάτων, τις αρχές λειτουργίας, τις μεθοδολογίες για τον σχεδιασμό και την διαστασιολόγηση των συστημάτων επιφανειακής άρδευσης, καταιονισμού και μικροάρδευσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοούν και να χειρίζονται θέματα που αφορούν στην ορθολογική διαχείριση και εφαρμογή του αρδευτικού νερού, να μπορούν να εντοπίζουν τα προβλήματα στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των αρδεύσεων.
2. Να προσδιορίζουν τις εδαφικές παραμέτρους που απαιτούνται για την εγκατάσταση των αρδευτικών συστημάτων.
3. Να έχουν βασικές γνώσεις για την επιλογή και εγκατάσταση των κατάλληλων συστημάτων άρδευσης (άρδευση με επιφανειακές μεθόδους, με καταιονισμό, με μικροάρδευση).
4. Να μπορούν να εφαρμόσουν τις μεθοδολογίες σχεδιασμού των κύριων αρδευτικών συστημάτων.
5. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.
6. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα αρδεύσεων και διεπιστημονικής φύσης.

Γενικότερα, με την ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες (από την παραπάνω λίστα):

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και Διαχείριση Έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Εισαγωγή**

Υδατικοί πόροι και γεωργία, Ιστορική αναδρομή του αρδευτικού έργου, Αρδευτικά δίκτυα στην Ελλάδα και στον κόσμο, Προέλευση αρδευτικού νερού

- **Εδαφικά χαρακτηριστικά - Υγρασία εδάφους - Διήθηση**

Τρόποι έκφρασης υγρασίας, Οριζόντια διήθηση, Κατακόρυφη διήθηση, Διηθητικότητα, Προσδιορισμός της εξίσωσης διήθησης.

- **Εξατμισοδιαπνοή (Μέρος Ι)**

Έννοιες, Μετεωρολογικές μεταβλητές διαμόρφωσης της εξατμισοδιαπνοής, Μέθοδος διαδοχικών δειγματοληψιών, Μέθοδος υδατικού ισοζυγίου, Μέθοδος λυσίμετρων, Μέθοδος Εξατμισήμετρου

- **Εξατμισοδιαπνοή (Μέρος II)**
Μέθοδοι FAO-56 Penman-Montheith και ASCE-standardized Penman-Montheith
- **Απλουστευμένες μέθοδοι υπολογισμού εξατμισοδιαπνοής**
Μέθοδος Hargreaves-Samani, Μέθοδος Blaney-Criddle, Μέθοδος Priestley-Taylor, Παραμετρική μέθοδος
- **Ανάγκες των καλλιεργειών σε νερό - Εξατμισοδιαπνοή καλλιέργειας**
Στάδια ανάπτυξης καλλιεργειών, Φυτικοί συντελεστές κατά FAO-56, Φυτικοί συντελεστές για τις Ελληνικές συνθήκες, Εξατμισοδιαπνοή καλλιέργειας υπό κανονικές συνθήκες και υπό συνθήκες υδατικής καταπόνησης
- **Ανάγκες των καλλιεργειών σε νερό άρδευσης- Προγραμματισμός αρδεύσεων**
Ωφέλιμη βροχόπτωση, Αρδευτική αποδοτικότητα, Αρδευτικές παράμετροι, Διαθέσιμη και ωφέλιμη υγρασία, Ύψος νερού άρδευσης, Διάρκεια και Εύρος άρδευσης
- **Επιφανειακές μέθοδοι άρδευσης**
Άρδευση με κατάκλυση, Άρδευση με αυλάκια, Εφαρμογές
- **Άρδευση με καταιονισμό**
Άρδευση με κλασικό καταιονισμό, Ομοιομορφία άρδευσης, Άρδευση με αυτοπροωθούμενα συστήματα καταιονισμού, Εφαρμογές
- **Μικροάρδευση (Μέρος I)**
Άρδευση με σταγόνες, Εφαρμογές
- **Μικροάρδευση (Μέρος II)**
Άρδευση με μικροεκτοξευτήρες, Υπόγεια άρδευση με σταγόνες, Εφαρμογές
- **Ποιότητα νερού άρδευσης**
Έννοιες, Προέλευση αλάτων, Ηλεκτρική αγωγιμότητα νερού, Κατάταξη νερού σύμφωνα με την Ηλεκτρική Αγωγιμότητα και το SAR, Ισοζύγιο αλάτων και κλάσμα έκπλυσης, Εφαρμογές
- **Άρδευση ακριβείας**
Αισθητήρες υγρασίας και αλατότητας, Καταγραφή και Διαχείριση δεδομένων, Προγραμματισμός αρδεύσεων με χρήση μαθηματικών μοντέλων, Συστήματα παροχής συμβουλών άρδευσης, Αυτοματισμοί, Εφαρμογές

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Παραδόσεις στην αίθουσα διδασκαλίας, στον εργαστηριακό χώρο και στο πεδίο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. (powerpoint) στη διδασκαλία και την εργαστηριακή εκπαίδευση, Ομάδες φοιτητών για την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων, Επικοινωνία με τους φοιτητές απευθείας σε ομάδες και με e-mail Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας και ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass https://eclass.upatras.gr</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις (3 ώρες επαφής εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες)</p>	<p>39</p>
	<p>Φροντιστήρια (2 ώρες επαφής εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες)</p>	<p>26</p>

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Ώρες μελέτης του/της φοιτητή/τριας και προετοιμασία για τις προόδους και/ή την τελική εξέταση / Τελική εξέταση</p>	<p>60</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές;</p>	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p> <p>125 ώρες (συνολικός φόρτος εργασίας)</p>	
<p>1. Όλα τα ανωτέρω λαμβάνουν χώρα στην Ελληνική γλώσσα και για τους ξενόγλωσσους φοιτητές (π.χ. ERASMUS φοιτητές) στην Αγγλική γλώσσα). Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει:</p> <p>I. Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση με τη συμβολή ή όχι από προόδους και ατομικές η ομαδικές εργασίες</p> <p>II. Όλα τα ανωτέρω λαμβάνουν χώρα στην Ελληνική γλώσσα και για τους ξενόγλωσσους φοιτητές (π.χ. ERASMUS φοιτητές) στην Αγγλική γλώσσα.</p> <p>III. Προφορική εξέταση δύναται να πραγματοποιηθεί σε φοιτητές που έχουν απαλλαγή γραπτής εξέτασης, την ίδια ημέρα που θα πραγματοποιούνται οι πρόοδοι ή η γραπτή εξέταση του μαθήματος.</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Δ.Μ. Παπαμιχαήλ και Χ.Σ. Μπαμπατζιμόπουλος, 2014, “Εφαρμοσμένη Γεωργική Υδραυλική”, Εκδόσεις Ζήτη Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 41960118 2. Κ.Σ. Χαρτζουλάκης, 2019, “Η άρδευση των καλλιεργειών”, Εκδόσεις ΑγρόΤυπος Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 86053159 3. Ζ.Γ. Παπαζαφειρίου, 1998, “Αρχές και Πρακτική των Αρδεύσεων”, Εκδόσεις Ζήτη Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 10992 4. Ζ.Γ. Παπαζαφειρίου, 1999, “Οι ανάγκες σε νερό των καλλιεργειών”, Εκδόσεις Ζήτη Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 11312
